

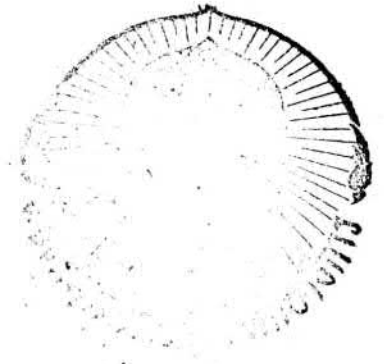
หลักสูตรประถมศึกษา

สำหรับใช้ในโรงเรียนปรับปรุง

ของ

กระทรวงศึกษาธิการ

ศษ02
.7/502ท
พ1

๗๕๐๒
๗/๕๐๒๕
๑.๑

หลักสูตรประถมศึกษา

สำหรับใช้ในโรงเรียนปรับปรุง

ของ

กระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๓๓/๒๕๐๒

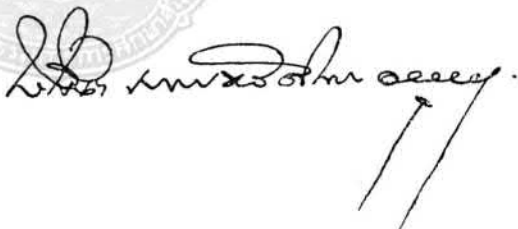
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนปรับปรุง

ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ ๗๒/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑ ให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนปรับปรุงพร้อมทั้งบัญชีแบบเรียน เฉพาะชั้นประถมปีที่ ๑-๒ ในปีการศึกษา ๒๕๐๑ แล้วนั้น กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้เหมาะสมและต่อเนื่องกันตลอด ๔ ปี จึงให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนปรับปรุง พร้อมทั้งบัญชีแบบเรียนในปีการศึกษา ๒๕๐๒ ดังที่ปรากฏท้ายคำสั่งนี้

โรงเรียนใดจะเป็นโรงเรียนปรับปรุงตามความหมายของคำสั่งนี้ ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ.

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๐๒

(ลงชื่อ)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการในหน้าที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรประถมศึกษา

สำหรับใช้ในโรงเรียนปรับปรุง

คำชี้แจงเบื้องต้น

หลักสูตรประถมศึกษาในชั้นต้นเน้นหนักไปในทางความเจริญงอกงามของเด็ก
ในทางสติปัญญาและความรู้ โดยเฉพาะความรู้ในทางหนังสือ ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่
ของโรงเรียนที่จะต้องให้ เป็นประการสำคัญที่สุด ยึดสภาพการณ์ของสังคมเปลี่ยน
แปลงไป ควรที่จะขยายความมุ่งหมายให้กว้างขึ้นกว่าเดิม เพราะการที่จะได้
พลเมืองที่เหมาะสมในสังคมประชาธิปไตยนั้น จำเป็นต้องมีความรู้ทางหนังสือเพียงอย่างเดียว
หาเป็นสิ่งเพียงพอไม่ แต่ควรจะได้รับการส่งเสริมให้มีความเจริญและความสามารถ
ในทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และทางสังคม พร้อมกันไปทุกด้าน ทั้งนี้
โดยคำนึงถึงสภาพทางธรรมชาติและวัฒนธรรมแห่งประเทศ

ความสำเร็จของสังคมประชาธิปไตยขึ้นอยู่กับการศึกษาที่ส่งเสริม
ให้แก่ทุกคนในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งแห่งสังคม เจริญงอกงามไปให้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็น
ไปได้ เพื่อให้มีโอกาสใช้กำลังและความสามารถของเขาได้เต็มที่ ก่อให้เกิด
ประโยชน์แก่ตนเองและสังคมที่มีส่วนร่วมอยู่ด้วย วิถีทางแห่งความดำเนินชีวิตใน
แนวประชาธิปไตยนั้น จำเป็นจะต้องฝึกฝนอบรมมาตั้งแต่เยาว์วัย ทั้งนี้โดยได้รับ
โอกาสให้ใช้กำลังกายและกำลังปัญญาเต็มตามความสามารถ ได้รับการฝึกฝนให้มี
ส่วนร่วมในการกำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับตนเองและหมู่คณะซึ่งมีส่วนร่วมอยู่โดย

การให้ความร่วมมือแบ่งภาระความรับผิดชอบไปตามส่วนแห่งกำลังของตนในการกระทำ
งานร่วมกับผู้อื่นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมนั้น จะต้องให้มีเสรีภาพในการอภิปราย
แสดงความคิดเห็น พิจารณาปัญหาและข้อโต้แย้งโดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นหลัก ด้วย
การฝึกฝนอบรมเช่นนั้น เด็กย่อมคุ้นเคยวิถีทางแห่งการดำเนินชีวิตในสังคมประชา-
ธิปไตย และจะเป็นสมาชิกที่ดีแห่งสังคมนั้นในเวลาต่อไป

ด้วยเหตุที่หลักสูตรประถมศึกษาชั้นต้นมีฐานะเป็นข้อกำหนดแนวการศึกษา ทั่วรูปร่าง
หมายจะให้ประชาชนพึงได้รับ จึงมีความจำเป็นต้องวางหลักอย่างกว้าง ๆ มิใช่
รายละเอียดอันมีข้อกำหนดตายตัว และควรได้รับการปรับปรุงตามกาลสมัย แต่
ถ้าพึงหลักสูตรเพียงอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอที่จะดำเนินการศึกษาในชั้นให้ได้ผลถึง
กล่าวข้างต้น ฉะนั้นจึงให้โรงเรียนปรับปรุงจัดทำประมวลการสอนขึ้นเพื่อขยายความ
ในหลักสูตรออกเป็นรายละเอียดที่เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น.

ความมุ่งหมาย

หลักสูตรประถมศึกษา มุ่งหมายที่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีของชาติในระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือฝึกฝนอบรมให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

เกี่ยวกับความเจริญแห่งตน

๑. ให้รักการศึกษาเล่าเรียน มีนิสัยชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
๒. ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน
๓. ให้มีความรู้ทางคำนวณและวิทยาศาสตร์ สามารถใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตประจำวันได้
๔. ให้มีทักษะในการฟัง การสังเกต และรู้จักใช้ดุลพินิจเกี่ยวกับการงานโดยทั่วไป
๕. ให้มีนิสัยในทางริเริ่มและสร้างสรรค์
๖. ให้มีความรู้เบื้องต้นจำเป็นเกี่ยวกับสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บ ให้รักษาสุขภาพของตนจนเป็นนิสัย และให้มีส่วนช่วยส่งเสริมการสาธารณสุขของชุมชน
๗. ให้สามารถช่วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และกล้าในทางที่ถูก
๘. ให้รู้จักและนิยมการเล่นกีฬาและการเล่นพินเมือง
๙. ให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ร่างกายและจิตใจ

๑๐. ให้รู้คุณค่าของความมุ่งมั่นและศิลปะ
๑๑. ให้ยึดมั่นในศาสนาและมีศีลธรรมประจำใจ วิชาการศึกษาเกษตรและคุณ
ความดีของตน
๑๒. ให้เข้าใจคุณค่าและรู้จักรักษาวินัย
๑๓. ให้มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์

เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์

๑๔. ให้ตระหนักในความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์และรู้จักเคารพผู้อื่น
๑๕. ให้มีสัมมาคารวะและมารยาทอันงดงามตามประเพณีนิยม
๑๖. ให้รู้จักเล่น ทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี และให้น้ำใจเป็น
นักกีฬา
๑๗. ให้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถทำหน้าที่เป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้
ปฏิบัติงานร่วมกับหัวหน้าด้วยดี
๑๘. ให้เห็นความสำคัญของบ้าน และรู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว
๑๙. ให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว และรู้จักเสียสละ
เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

เกี่ยวกับความสามารถในการครองชีพ

๒๐. ให้มีความเคยชินและความขยันหมั่นเพียรในการใช้มือปฏิบัติงาน อด
ทนเป็นรากฐานของการประกอบสัมมาอาชีพ
๒๑. ให้มีความอดทนและเข้มแข็งในการทำงาน
๒๒. ให้นิยมและยกย่องการประกอบอาชีพโดยสุจริต

๒๓. ให้รู้จักเลือกซื้อและเลือกใช้สิ่งของที่ทำเป็นให้เหมาะสม
๒๔. ให้รู้จักประหยัดทรัพย์ ประหยัดเวลาและพลังงาน
๒๕. ให้รู้จักช่วยเหลือเสริมเศรษฐกิจของครอบครัว และรู้ช่องทางที่จะประกอบอาชีพ
๒๖. ให้ส่งเสริมการค้าของคนไทย และให้รู้ว่าการผลิตและการใช้ของไทย เป็นการช่วยเศรษฐกิจของชาติ

เกี่ยวกับความรับผิดชอบตามหน้าที่พลเมือง

๒๗. ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
๒๘. ให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย และวัฒนธรรมอันดี
๒๙. ให้มีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ และไม่ถูกเหยียดหยามผู้อื่น
๓๐. ให้รู้จักปฏิบัติตนไปในทางที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของสังคม
๓๑. ให้รู้จักรักษาความปลอดภัยของตนเองและสังคม
๓๒. ให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นที่สุจริตใจของผู้อื่น
๓๓. ให้มีความเข้าใจในผลงานของวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านที่เป็นคุณและในด้านที่อาจให้โทษแก่สังคม
๓๔. ให้รู้จักใช้รู้จักรักษาสถาบันสมบัตและสิ่งสวยงามตามธรรมชาติ
๓๕. ให้รู้จักใช้และสงวนทรัพยากรธรรมชาติ
๓๖. ให้รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อสันติสุขของโลก

วัยเรียน

เด็กที่แรกเข้าเรียนตามหลักสูตรนี้โดยปกติมีอายุไม่ต่ำกว่า ๖ ปีบริบูรณ์

เวลาเรียน

ให้ม้เวลาเรียนสัปดาห์หนึ่งไม่น้อยกว่า ๕ วัน และตลอดสัปดาห์ให้ม้เวลาเรียน ๒๕ ชั่วโมง ในหนึ่งให้ม้เวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๓๕ สัปดาห์

อัตราเวลาเรียน

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมงในรายสัปดาห์ ระดับประถมศึกษา
ภาษาไทย	๗
สังคมศึกษา	๖
วิทยาศาสตร์เบื้องต้น	๓
คณิตศาสตร์	๓
พลานามัย	๓
ศิลปศึกษา	๓
รวม	๒๕

หมายเหตุ

๑. อัตราเวลาเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาซึ่งจัดไว้เป็นหมวดนั้น จะแยกออกเป็นแขนงย่อย ๆ หรือเอาหลายหมวดรวมกันจัดเป็นหน่วยงานใหญ่ ๆ ก็ได้
๒. โรงเรียนต้องจัดให้มีการสอนวิชาลูกเสือ อดกาชาด หรือกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ นอกเวลาเรียน ที่กำหนดไว้ อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง
๓. โรงเรียนต้องจัดให้มีการประชุมอบรม สวดมนต์ไหว้พระตามโอกาสอันควร และเหมาะสมแก่ท้องถิ่นนอกเวลาเรียนที่กำหนดไว้ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้งชั่วโมง.

หมวดภาษาไทย

ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับสื่อความคิดระหว่างมนุษย์ เด็กจึงควรได้เรียนรู้ภาษาของตนให้มาก พ่อที่จะใช้ให้เป็นประโยชน์ในการติดต่อความหมายทั้งกล่าวในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นยังควรได้รับการอบรมให้รู้สัพพสาระของภาษา จนรู้สึกซาบซึ้งในวรรณคดีของชาติอีกด้วย

การสอนภาษาไทยมีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ในทางภาษา ให้มีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่เหมาะสมกับวัย ดังต่อไปนี้

๑. ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน
๒. ให้สามารถใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการติดต่อและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
๓. ให้ได้ความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ และรู้สัพพสาระของบทประพันธ์ที่ร้อยแก้ว และร้อยกรอง เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะเรียนวรรณคดีต่อไป
๔. ให้รู้จักใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับคิดค้นหาเหตุผล และใช้กลุณิชาของตน

๕. ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย สำหรับการสอนนั้น ครูพึงคำนึงอยู่เสมอว่า การเรียนวิชาทุกวิชาจำเป็นต้องใช้ภาษาไทย ครูจึงต้องคอยแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาของเด็กในขณะที่เรียนวิชาอีกด้วย

ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้น เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้กิจกรรมเหล่านั้น สำหรับฝึกฝนทักษะทางภาษา มิใช่จัดให้เด็กฝึกฝนจากบทเรียนที่ไม่มีความหมาย โดยตรงต่อชีวิตของเด็ก จุดมุ่งหมายอันสูงสุดของการสอนภาษาไทย คือให้เด็ก

สามารถใช้ภาษาอย่างแม่นยำและรวดเร็ว ครึ่งควรใช้วิธีสอนต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนและ
อบรมเด็กให้สามารถจับใจความในเวลาฟังและอ่าน และสามารถแสดงความคิดของ
ตนด้วยการพูดและการเขียนเท่าที่จะสามารถทำได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. การฟังและการพูด การสอนภาษาไทยสำหรับเด็ก ให้เริ่มด้วยการฟังและการพูด ให้เด็กสามารถฟังครูหรือเพื่อนพูดให้เข้าใจได้ ครูอาจใช้การเล่าเรื่อง การเล่น หรือกิจกรรมอื่น ๆ เป็นเครื่องมือในการฝึกให้เด็กหัดพูดให้ถูกต้องตามสำเนียงที่นิยมใช้ในภาษากลาง ฝึกให้เด็กพูดแสดงความคิดเห็นหรือความคิดเห็นของตนให้ตรงตามความมุ่งหมาย และให้มีการฝึกเพื่อส่งเสริม ความพร้อมของเด็ก ในการอ่านหนังสือ เพื่อช่วย ให้ครู สามารถแยกความแตกต่างของเด็กแต่ละคนได้ และหาทางช่วยเหลือเป็นราย ๆ ไป

๒. การอ่าน ให้อ่านประโยคและคำที่ประกอบรูปภาพต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การอ่านหนังสือตามที่กำหนดให้ อาจให้อ่านทั้งแบบหมู่และเดี่ยว เพื่อออกเสียงให้ชัดเจนนอกห้อง ให้รู้ความหมายของคำและเนื้อเรื่อง ของประโยค ที่อ่าน แล้ว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. การฟังและการพูด ฝึกให้ตั้งใจฟังคนอื่นพูด ให้สามารถจำเรื่องที่ฟังแล้วมาเล่าได้ และสามารถบรรยายเรื่องที่ได้พบเห็น หรือเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องราว ส่งเสริมภาษาพูดในสิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก ให้ออกเสียง ได้ ถูกต้อง ตาม สำเนียง ที่นิยม ใช้ในภาษากลาง ฝึกให้เป็นคนกล้าพูดและรู้จักพูดเมื่อถึงโอกาสของตน

๒. การอ่าน ให้อ่านหนังสือตามที่กำหนดให้ ทั้งแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ โดยมุ่งให้อ่านถูกต้องเข้าใจความ ให้รู้จักเลือกหนังสือที่ต้องการและรู้จักใช้สารบัญ กวดขันวิชาหนังสือที่ถูกต้อง ให้สามารถเล่าเรื่อง

ชั้นประถมศึกษา ๓

๑. การฟังและการพูด ให้เด็ก
ไตร่ตรองว่าคำพูดที่ฟังนั้น นอกจากเป็น
สื่อในการติดต่อแล้ว ยังมีความรู้ ความ
ไพเราะและความเพลิดเพลินอีกด้วย ให้
พยายามแก้ไขสำเนียง และภาษาให้ถูก
ต้องและสละภาพตามทฤษฎีที่ใช้ในภาษากลาง
ให้เด็กได้เข้าใจภาษาที่ใช้ในบทความหรือ
บทประพันธ์ต่าง ๆ ในการพูดควรทำให้
เด็กกล้าแสดงความรู้ และความคิดของ
ตนเองให้ถูกต้อง

๒. การอ่าน ให้อ่านหนังสือที่
กำหนดให้ซึ่งมีทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง
เพื่อให้คุ้นกับบทประพันธ์ต่าง ๆ ตลอดจน
ให้เด็กได้ความรู้ ความเข้าใจ ความ
ไพเราะของภาษา และความเพลิดเพลิน
เพื่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านหนังสือ ผลให้
เด็กรู้จักเลือกหนังสือ และสามารถเก็บ
ใจความจากหนังสือที่อ่านได้ถูกต้อง ให้
เด็กรู้จักหลักการอ่านออกเสียง สระ
พยัญชนะ วรรณยุกต์ เสียงกล่า ฯลฯ

ชั้นประถมศึกษา ๔

๑. การฟังและการพูด ให้กวาด
ข้ามบรรยายในการฟัง รู้จักฟังในที่ประชุม
และสามารถเก็บใจความสำคัญได้ ผล
ฝนให้รู้จักพูดและกล่าวกับผู้อื่น การ
พูดในที่ประชุม ต้องให้ดัง และ ชัดเจนพอ
สมควร และให้รู้จักใช้จังหวะ สำเนียง
สำนวนตลอดจนการวางท่าทางในการพูด
ให้ถูกต้องตามโอกาส

๒. การอ่าน ให้อ่านหนังสือ
ประเภทต่าง ๆ ที่กำหนด ให้ได้ความรู้
ความเข้าใจ และความไพเราะของภาษา
กว้างขวางยิ่งขึ้น ควรส่งเสริมการใช้
หนังสืออ่านประกอบให้มากขึ้น เพื่อสร้าง
นิสัยรักการอ่าน ให้สามารถอ่านในใจได้
รวดเร็วและได้ความเพลิดเพลิน ในการ
อ่านต้องให้เข้าใจสำนวนโวหาร และคำ
เปรียบเทียบกับต่าง ๆ ให้รู้จักเลือกหนังสือ
สามารถเลือกตอนที่ต้องการ และเก็บ

๕
ชั้นประถมศึกษา ๓

และสามารถอ่าน ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว
ส่งเสริมวิชาอ่านที่ถูกต้อง ทั้งการอ่าน
ออกเสียงและอ่านในใจ โดยใช้แบบเรียน
และหนังสืออ่านประกอบ ควรให้การ
ท่องจำข้อความ และบทประพันธ์ไพเราะ
หรือเป็นคติด้วย

๓. การเขียน ให้ฝึกหัดคัดลาย
มือบรรจงขนาดตัวเต็มบรรทัด เขียนตัว
อักษรให้งาม และถูกต้องตามวิธีการ เช่น
การวางช่องไฟ และการเว้นวรรคตอน
ให้ฝึกการสะกดตัว รู้ความหมายและ
สังเกตความแตกต่างของคำ ส่วนการ
เขียนตามคำบอกนั้น ให้ฝึกการรวมความ
จากการฟังด้วย ควรฝึกความยากง่าย
เพียงเท่าหนังสืออ่านในชั้น

๔. การแต่งความ ให้เขียน
เรื่องติดต่อกันยาว ๆ เช่น นิทานหรือ
บรรยายสิ่งที่ได้พบเห็น ให้แต่งจดหมาย
ง่าย ๆ หมายความว่าเกี่ยวกับชีวิตประจำ
วันของเด็ก ควรฝึกให้รู้จักวางโครง

๕
ชั้นประถมศึกษา ๔

ใจความสำคัญได้ กวดขันหลักการอ่าน
และวิชาหนังสือที่ถูกต้อง และควร
ส่งเสริมการท่องจำบทประพันธ์ ทั้งร้อย
แก้ว และร้อยกรองที่สละสลวย ไพเราะ
หรือเป็นคติ

๓. การเขียน นอกจากการคัด
ตัวบรรจงแล้ว ควรให้เด็กเขียนหวัด
แกมบรรจงได้รวดเร็วพอควร การเขียน
ตามคำบอก ฝึกให้มีความไต่ยาวยิ่งขึ้น
กว่าเดิม กวดขันการเขียนตัวสะกด
การันต์ วรรณยุกต์ ตลอดจนการ
เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ให้รู้จักใช้
พจนานุกรม

๔ การแต่งความ นอกจาก
ส่งเสริมให้เขียน เรื่อง หรือแต่งจดหมาย
เป็นข้อความติดต่อกันยาว ๆ เพื่อบรรยาย
เหตุการณ์หรือแสดงความคิด ความรู้
ได้แล้ว ควรฝึกให้รู้จักการใช้ย่อหน้า

๕
ชั้นประถมศึกษา ๑

๔. การแต่งความ ส่งเสริม
การพูด การสนทนาแล้วจึงเริ่มฝึกให้
เด็กเล่าเรื่องซึ่งครูอาจเขียนอยู่บนกระดาน
คำ เมื่อเด็กมีความสามารถในการอ่าน
และเขียนเจริญเพียงพอแล้ว ควรส่งเสริม
ให้เด็กสามารถเขียนประโยคสั้น ๆ
จากความคิด ความเข้าใจ ประกอบ
ภาพที่เด็กเขียนขึ้นเอง หรือภาพอื่น ๆ
หรือเขียนจากเรื่องที่ได้อ่าน ได้เห็นมา
แล้ว

การสอนฟัง พูด อ่าน คิด
เขียน หรือแต่งความนั้น ให้สอนรวม
พร้อมกันไปแล้วแต่โอกาส ควรใช้กิจ
กรรมต่าง ๆ เป็นต้นว่า การเล่น การ
ร้อง การรำ การเขียนภาพ การ
ประดิษฐ์ต่าง ๆ ช่วยประกอบการสอน
ภาษาไทยด้วย

๕
ชั้นประถมศึกษา ๒

สละงามตามแบบการเขียนที่ถูกต้อง นอก
จาก นั้น ยัง ต้อง ฝึก ขัน เรือง การ วาง
ช่องไฟ การเว้นวรรคตอน และให้ฝึกการ
สะกดตัวและการเขียนตามคำบอกด้วย

๔. การแต่งความ ให้เด็กรู้จัก
ลำดับความ และสามารถเขียนประโยค
ยาว ๆ จาก ประสบการณ์ หรือจาก ความ
นึกคิดของตน ให้สามารถต่อประโยค
เหล่านั้นเข้าเป็นเรื่องราวได้ โดยให้เนื้อ
เรื่องติดต่อกัน ให้หัดเรียงความเป็นหมู่
โดยอาศัยการเรียงความปลาย่า

การสอนภาษาไทยในชั้นนี้ ให้ฝึก
ทักษะในการฟัง พูด อ่าน คิด เขียน
หรือแต่งความ พร้อมกันไปตามโอกาส
และให้ใช้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นส่วน
ประกอบ หรือส่งเสริมการเรียนภาษา
ไทยด้วย

๕๔๓
ชนประณมบท ๓

เรื่องและข้อความจากเรื่องทศกัณฐ์
อ่าน หรือดูโดยละเอียด

การสอนอ่าน คือ เขียน และ
 แต่งความ ไม่ควรกำหนดตายตัวลงไป
 ควรสอนตามเหตุการณ์ เวลาใดควรจะ
 ใช้กิจกรรมอย่างไร ก่อนไหนให้เขียนไป
 ตามนั้น หรืออาจจะกำหนดกิจกรรมใด ๆ
 ขึ้นเพื่อให้ได้มีโอกาสใช้ทักษะต่าง ๆ
 ทางภาษา เช่น การสนทนา การเล่า
 เรื่อง การจดข้อความ การรายงาน
 ทั่ว ๆ ไป

๕
ชนประณมบท ๕

วางโครงเรื่อง เรียงลำดับความและ
วรรคตอนให้ถูกต้อง สามารถย่อความ
และเก็บความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง ดู ฟัง ดู
อ่าน หรือได้พบเห็น ผลให้เด็กบันทึก
ข้อความเพื่อช่วยความจำ

การสอนภาษาไทยในชั้นน^๕ ควร
พยายามใช้กิจกรรมเป็นเครื่องช่วยฝึกฝน^๕
ทักษะต่าง ๆ ทางภาษาของเด็กให้ดียิ่งขึ้น^๕

หมวดสังคมศึกษา

สังคมศึกษาเป็นวิชาที่ช่วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคมและทางธรรมชาติของมนุษย์ ในการสอนสังคมศึกษานั้น ครูควรมุ่งจักประสิทธิภาพและกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เกิดทุกคนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติอันพึงปรารถนาในสังคมของตน

การสอนสังคมศึกษามีความมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

๑. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม

๒. ให้เด็กมีความรู้ และให้รู้สึกซาบซึ้งในความเป็นมาในทางการเมือง ทางสังคม และทางวัฒนธรรม ซึ่งชนแต่ละชาติได้สร้างสมกันมาตามประวัติศาสตร์ของชาตินั้น ๆ

๓. ให้เด็กยอมรับคุณค่าในทางศีลธรรม และวัฒนธรรม และยินยอมปฏิบัติตามด้วยความจริงใจ

๔. ให้เด็กมีความเข้าใจว่า สมาชิกของสังคมย่อมมีหน้าที่อันควรประโยชน์ให้แก่สังคมตามวิถีทางของเขา สอนให้เด็กรู้จักเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ และฐานะทางสังคมของบุคคลนั้น

๕. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับระบอบการปกครองในปัจจุบัน

๖. ให้เด็กรู้จักสิทธิและหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบ ซึ่งพลเมืองแต่ละคนพึงมีต่อสังคมประชาธิปไตย โดยเฉพาะในเรื่องความมั่นคงและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศชาติ

๗. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการผลิต การบริโภค และการส่งวนทรัพยากรของสังคม

๘. ให้เด็กรู้จักเหตุผล รู้จักประเมินผล ขอมริยหลักการและกระบวนการ ที่ถูกต้องในการแก้ปัญหา

การสอนในโรงเรียนควรส่งเสริมให้เด็กได้มีความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักวิชาและข้อเท็จจริงในเรื่องที่กล่าวมานี้ โดยจัดเนื้อเรื่องให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ ตามความสนใจของเด็ก ทั้งนควรรคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของชุมชนด้วย นอกจากนั้นครูควรใช้วิธีการที่ถูกต้องในการสอน เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีทักษะ ความสามารถและทัศนคติที่ดีต่อสังคมเป็นส่วนรวม ดังนั้น การสอนสังคมศึกษา จึงควรเริ่มต้นด้วยการรู้จักประส การณ์ให้เด็กมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับชุมชน แล้วจึงค่อย ๆ ขยายวงให้กว้างออกไปจนคลุมถึงประเทศและโลก

ด้วยเหตุที่ประเทศไทยเป็นประเทศประชาธิปไตย การสอนสังคมศึกษาจึงจำเป็นต้องเน้นหนักในเรื่อง ฝึกฝน ขอบรม ให้เด็กเลื่อมใส และปฏิบัติ ตาม หลัก และ วิถี การ ประชาธิปไตย ในระหว่างที่เด็กอยู่ในโรงเรียนนั้นครูต้องสอนให้เด็กรู้จักใช้สิทธิของตนในขอบเขตของกฎข้อบังคับ ให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ให้รู้จักช่วยเหลือกัน สามารถทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะได้ ให้มีสัมมาคารวะต่อกัน และที่สำคัญที่สุดคือให้เด็กรู้จักตนเองในปัญหาของสังคม และกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อช่วยแก้ไขปัญหานั้นให้ดีขึ้น

สังคมศึกษา

๕ ชั้นประถมศึกษา ๑	๕ ชั้นประถมศึกษา ๒
๑. ชีวิตในบ้านและความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในบ้าน ให้รู้จัก ชื่อ ชื่อสกุล วัน เดือน ปี เกิดของ ตนเอง ชื่อของบิดามารดาและบุคคลในบ้าน งานที่ผู้ใหญ่ทำ งานที่เล็ก ๆ ในบ้านช่วย ทำ การปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ การช่วยจัด อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย การพักผ่อนหย่อนใจ มรรยาท ภายในบ้าน การรักษาความสะอาด และ ความปลอดภัยในบ้าน สิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับชีวิตซึ่ง ได้มาจากพืชและสัตว์ ๒. ชีวิตในโรงเรียน 'และความ สัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียน มรรยาทที่ควรปฏิบัติ การรักษาความ สะอาด ตลอดจนการเล่น การทำงาน และการอยู่ร่วมกัน ความปลอดภัยใน	๑. ชีวิตในชุมชน ความ สัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ การอาชีพ การพักผ่อนหย่อนใจ การรักษาความ สะอาด และความปลอดภัย การป้องกัน รักษาโรค การรักษาสาธารณสมบัติ และมรรยาทในชุมชน ๒. ประวัติของโรงเรียนและชุม ชน ชนธรรมนิยม ศีลธรรม และ วัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนการ ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักศีลธรรมและ วัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษา ๓

๑. สภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งทำให้
คนในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยมีอาชีพ
และความเป็นอยู่แตกต่างกัน

๒. การคมนาคม การขนส่ง
และการติดต่อสื่อสารภายในประเทศ

๓. ทวีปการธรรมชาติ การใช้
และ การ สงวน ทวีป การ ธรรมชาติ ใน
ท้องถิ่น

๔. ลักษณะของภูเขา ที่ราบ
แม่น้ำ ทะเล ผังทะเล เกาะ แหวม
อ่าว

ชั้นประถมศึกษา ๔

๑. สันฐานของโลก ลักษณะ
ของพื้นโลก ทวีป มหาสมุทร

๒. ภูมิศาสตร์ ประเทศไทย โดย
ทั่วไป อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทาง
ภูมิศาสตร์ที่มีต่ออาชีพและการตั้งถิ่นฐาน
ของพลเมือง ทวีปการธรรมชาติมีส่วน
เกี่ยวข้องกับสภาพเศรษฐกิจ การใช้และ
การสงวนทวีปการ

๓. การอ่านและเขียนแผนที่ ของ
ท้องถิ่น และแผนที่ประเทศไทย

๔. ประวัติศาสตร์ของชาติไทย
โดยย่อ ให้เนนถึงสภาพความเป็นอยู่
ของคนไทยในสมัยต่าง ๆ สืบมาจนถึงสมัย
ปัจจุบันอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ได้มีความ
ภาคภูมิใจในผลงานของบรรพบุรุษจนเกิด
ความศรัทธาที่จะรักษา และเสริมสร้าง
ผลงานนั้น

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
โรงเรียนและในระหว่างเดินทางไป และกลับจากโรงเรียน ๓. สภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชนชนของตนโดยสังเขป เช่น ชาวนา ทำไร่ทำนาในท้องนา และดำเนินชีวิตอย่างหนึ่ง พ่อค้าคงอยู่ในชุมชนชน และดำเนินชีวิตอีกอย่างหนึ่ง ตามความจำเป็นแก่งาน ๔. ทิศ การหาทิศ โดยใช้การทำหุ่นจำลอง และแผนผังอย่างง่าย ๆ เช่น ใช้กระเบื้องทราย เป็นต้น ๕. วันหยุดตามเทศกาล และวันสำคัญต่าง ๆ ควรจัดให้เด็กมีส่วนร่วมในงานตามประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา ๖. ข่าวดูและเหตุการณ์ ให้เด็กทราบบ้างและเหตุการณ์สำคัญในท้องถิ่น	๓. บุคคลที่มีประโยชน์ในชุมชน เช่น พระ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ ตำรวจ พ่อค้า แพทย์ ข้าราชการ หรืออื่นๆ ที่เห็นสมควร ๔. ชนชาติอื่นที่อาศัยในชุมชน การประกอบอาชีพของชนเหล่านั้น ๕. บุคคลสำคัญของประเทศไทย ในปัจจุบัน ๖. การคมนาคม การขนส่ง และการติดต่อสื่อสาร ระหว่างท้องถิ่นที่ใกล้เคียง ๗. ผลผลิตที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตน ตามลักษณะต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์

ชั้นประถมปีที่ ๓

๕. การอ่านแผนที่สังเขปของท้องถิ่น และแผนที่ประเทศไทย

๖. บุคคลสำคัญของชาติไทย ให้รู้ว่าเป็นใคร สมัยใด อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร ทั้งข้อต่อไปนี้ พระจุลจอมเกล้าฯ พระเจ้ากรุงธนบุรี พระนเรศวร พระสุริโยทัย พ่อขุนรามคำแหง

ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่า มีบุคคลสำคัญ ที่ต้องการสอน นอกเหนือ ไปจากนี้ ก็อาจทำได้

๗. การปกครองท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่

ชั้นประถมปีที่ ๔

๕. บุคคลสำคัญของชาติไทย ให้รู้ว่าเป็นใคร สมัยใด อยู่ที่ไหน สำคัญอย่างไร ทั้งข้อต่อไปนี้ พระพุทธยอดฟ้า พระนารายณ์ พระบรมไตรโลกนาถ พระเจ้าอู่ทอง พระเจ้าเม็งราย พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่า มีบุคคลสำคัญ ที่ต้องการสอน นอกเหนือ ไปจากนี้ ก็อาจทำได้

๖. การปกครองของประเทศไทย สมัยปัจจุบัน การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยสังเขป

๗. หน้าที่ของพลเมืองที่พึงมีต่อรัฐ สังคม และหน้าที่ของประชาชนใน

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
	เช่น ผลผลิตจาก ป่า เขา ไร่ นา หนอง บึง ลำน้ำ ทะเล เป็นต้น ๘. แขนงอย่างง่าย ๆ เช่น แผนผังของห้องเรียน บริเวณโรงเรียน และหมู่บ้าน ๙. วันหยุดตาม เทศกาล และวัน สำคัญต่าง ๆ ควรจัดให้เด็กได้มีส่วนร่วม ในงานต่าง ๆ ตามประเพณี วัฒนธรรม และศาสนา ๑๐. ข่าวและเหตุการณ์ ให้เด็กทราบ ข่าวและเหตุการณ์สำคัญในจังหวัดของตน

ชั้นประถมปีที่ ๓

๘. บุคคลที่ทำประโยชน์ภายใน
จังหวัด เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด
กรมการจังหวัด ผู้พิพากษา นายกเทศ
มนตรี ประธานสภาจังหวัด สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร ให้รู้จักหน้าที่ของ
บุคคลเหล่านั้นโดยสังเขป

๙. ชนต่างชาติในประเทศไทย
มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมของเราอย่างไร

๑๐. ขนบธรรมเนียม ประเพณี
ศีลธรรมและวัฒนธรรมของไทย การ
ตกแต่งที่อยู่อาศัย โรงเรียนและชุมชน
ให้สวยงาม การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตาม
หลักศีลธรรมและวัฒนธรรม

ชั้นประถมปีที่ ๔

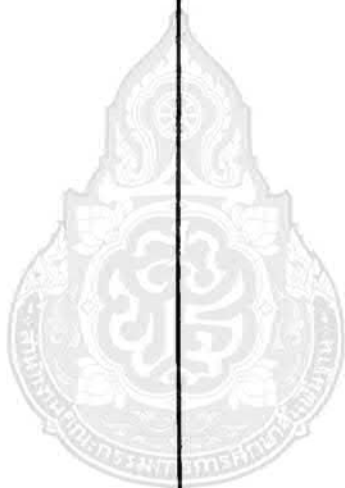
ระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะในเรื่อง
ความมั่นคง และความเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกันของประเทศชาติ

๘. ศีลธรรมและวัฒนธรรมของ
ชาติไทยโดยย่อ ให้เด็กศึกษาถึงหลัก
ธรรมในศาสนาที่นับถือ ให้รู้หน้าที่ที่ควร
กระทำในวันหยุด และวันสำคัญใน
เทศกาลต่าง ๆ

๙. สภาพของคนในชุมชนชนชั้น
มีอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม
ต่างกัน ต้องพึ่งพาอาศัยและอำนวยความสะดวก
ประโยชน์ให้แก่กันและกัน

๑๐. หน้าที่ของตนเอง ครอบครัว
และชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ
การขอสมัครรับ การปรับปรุงที่อยู่อาศัย
และชุมชน

ชั้นปีที่ ๑	ชั้นปีที่ ๒

ชั้นประถมปีที่ ๓	ชั้นประถมปีที่ ๔
๑๑. วันหยุดภาคเทศกาลและวันสำคัญ นอกจากจัดให้เด็กได้มีส่วนร่วมในงานต่าง ๆ ตามประเพณี วัฒนธรรม และศาสนาแล้ว ให้เด็กรู้จักคุณค่าและความสำคัญของวันหยุด หรือวันสำคัญนั้น ๆ ด้วย ๑๒. ข่าวและเหตุการณ์ ให้เด็กทราบข่าวและเหตุการณ์สำคัญในประเทศ	๑๑. ภูมิศาสตร์ของประเทศลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า มลายา และสัมพันธ์ภาพระหว่างไทยกับประเทศเหล่านั้นโดยสังเขป ๑๒. ข่าวภายในประเทศและข่าวต่างประเทศ ให้เด็กเข้าใจว่าเหตุการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อาจมีผลกระทบกระเทือนถึงตนและชุมชน

หมวดวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

วิทยาศาสตร์เบื้องต้นเป็นวิชา ว่าด้วยสิ่งธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ โดยมนุษย์มุ่งศึกษาให้เข้าใจลักษณะ ต้นเหตุและผลของสิ่งอันเกิดจากสิ่งธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติเหล่านั้น พร้อมทั้งศึกษาทางนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตของตน ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

การสอนวิทยาศาสตร์มีความมุ่งหมายให้เด็กมีพัฒนาการดังต่อไปนี้

๑. เพื่อฝึกฝนเด็กให้เป็นผู้สนใจและรู้จักสังเกตธรรมชาติที่แวดล้อมตนอยู่
๒. ให้มีความรู้ในสิ่งทั้งหลายและปรากฏการณ์รอบตัวว่าเป็นอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
๓. ให้มีความเข้าใจเหตุผล พร้อมทั้งจะค้นคว้าหาความจริงเพิ่มเติม เพื่อเป็นความรู้รากฐานนำไปสู่วิชาวิทยาศาสตร์
๔. ให้นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์แก้ไขความเป็นอยู่ของตน และชุมชนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
๕. ให้รู้จักใช้วิธีการวิทยาศาสตร์สำหรับแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของตนได้
๖. ส่งเสริมให้เด็กมีความสนใจและเพลิดเพลิน ในงานอดิเรกทางด้านวิทยาศาสตร์
๗. ให้เข้าใจในผลงานของวิทยาศาสตร์ ทั้งในด้านที่เป็นคุณและด้านที่อาจให้โทษแก่สังคม
๘. ให้รู้จักใช้และรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งสวยงามตามธรรมชาติ

๙. ให้รู้จักใช้และสงวนทรัพยากรธรรมชาติ
 ๑๐. ให้รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในทางวิทยาศาสตร์
 ๑๑. ให้มีนิสัยในการริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมให้เป็นนักประดิษฐ์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นรากฐานการประกอบสัมมาอาชีพ

ความรู้และความเข้าใจสิ่งธรรมชาติและปรากฏการณ์ธรรมชาติ เป็นส่วนสำคัญในการสอนวิทยาศาสตร์ที่จริงอยู่ แต่ก็มีได้มีความสำคัญมากเท่ากับการที่ครูและเทคนิควิธีสำหรับศึกษาหาความรู้ กล่าวคือ ครูจะต้องสอนทั้งความรู้และวิธีการแสวงหาความรู้คู่กันไปด้วย

วิธีแสวงหาความรู้ที่ได้อธิบายมาแล้วนั้น คือการแสวงหาโดยวิธีการวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้แก่การศึกษาปัญหาอย่างถ่องแท้ จากปัญหาให้อยู่ในขอบเขตที่จะศึกษาได้ รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาให้เที่ยงตรง บันทึกไว้อย่างมีหลักฐาน แล้วจึงตั้งสมมุติฐานในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งทดสอบสมมุติฐานของตนว่า สามารถแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ แล้วจึงสรุปผลการศึกษาศึกษาของตนโดยเที่ยงตรง

ผลงานทางวิทยาศาสตร์นั้นตกทอดมาตั้งแต่เกิดได้แก่โดยวิธีการดังกล่าวข้างต้นนี้ นักวิทยาศาสตร์ชาติต่าง ๆ ทั่วโลกได้ศึกษาเรื่องราวทั้งหลายและบันทึกผลการศึกษาไว้ เพื่อเปิดโอกาสให้คนอื่นได้นำผลการศึกษามาใช้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป ครูจึงควรสอนให้เด็กซาบซึ้งในคุณค่าของมรดกอันนี้ และควรสอนให้เด็กเห็นความจำเป็นที่จะสร้างมรดกชนิดเดียวกันให้แก่คนรุ่นหลังด้วย

ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษานอกสถานที่ ควรสอนธรรมชาติที่ใกล้ชิดกับตัวเด็กก่อนแล้วจึงค่อยสอนถึงธรรมชาติที่ห่างออกไปตามลำดับ และควรสอนให้เด็กรู้จักสังเกต ทดลอง บันทึกข้อมูล และสรุปผล

วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
พืช พืชที่สำคัญในท้องถิ่น พืชผักสวนครัว ให้อธิบาย ลักษณะ ต้นหรือเถา ประโยชน์ ฤดูกาลปลูก การ บำรุงรักษา ไม้ผล ให้อธิบาย ฤดูกาลผล ลักษณะและประโยชน์ ไม้ประดับ ให้อธิบาย ลักษณะและ การบำรุงรักษา ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่าในท้องถิ่นมี พืชสำคัญที่ควรสอนเพิ่มเติม ก็สอนได้ สัตว์ สัตว์เลี้ยงไว้ดูเล่น เช่น แมว นก ฯลฯ ลักษณะ ชนิด ความเป็นอยู่และ การเลี้ยงดู สัตว์ที่เลี้ยงไว้เป็นอาหาร เช่น เป็ด ไก่ แพะ ฯลฯ ลักษณะ ชนิด ความเป็นอยู่ และการเลี้ยงดู	พืช พืชมงคลในท้องถิ่น สภาพของพืชตามท้องถิ่น ในฤดู แล้ง พืชเมื่อเข้าฤดูฝน การแตกตาและ การงอกของเมล็ด การแพร่พันธุ์ของพืช อาหารของพืช พืชที่มีลักษณะแปลก ๆ บางชนิดที่มีในท้องถิ่นหรือที่อาจหามาได้ เพื่อสร้างความสนใจ สัตว์ สัตว์พาหนะ ที่มีความสำคัญ สำหรับท้องถิ่น ให้อธิบาย ลักษณะ ชนิด ความเป็นอยู่และการเลี้ยงดู สัตว์ป่า ที่มีในท้องถิ่น ให้อธิบาย ลักษณะและบอกชื่อได้ นก ที่มีในท้องถิ่น ให้อธิบาย ลักษณะและบอกชื่อได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
พืช ส่วนประกอบของพืช คือ ราก ต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ด หน้าตาของสิ่งเหล่านี้ พืชที่สำคัญในท้องถิ่น ลักษณะประโยชน์ วัสดุปลูก และการบำรุงรักษา สัตว์ การจัดจำแนกสัตว์ตามโครงสร้างภายใน ลักษณะสำคัญของสัตว์แต่ละพวก ใช้ตัวอย่างเท่าที่จะหาได้ในท้องถิ่น การเพาะเลี้ยงและบำรุงพันธุ์สัตว์ท้องถิ่น สัตว์บก วิธีการจับสัตว์ในท้องถิ่น สิ่งที่ไม่มีชีวิต ผลิตผลจาก ดิน หิน และแร่ การจัดทำ ดิน หิน และแร่ ให้เกิดประโยชน์	สังคมชาว ความแตกต่างระหว่างสังคมชาวกับสิ่งที่ไม่มีชีวิต ความแตกต่างระหว่างพืชกับสัตว์ ประโยชน์ที่มนุษย์ได้รับจากพืชและสัตว์ การเกษตรที่สำคัญ คุณและโทษของสัตว์ การเพาะเลี้ยงและบำรุงพันธุ์ จุลชีววิทยาเป็นคุณ จุลชีววิทยาเป็นโทษ สิ่งที่ไม่มีชีวิต ผลิตผลจากแผ่นดินและทะเล การส่งวนทรัพยากรธรรมชาติ

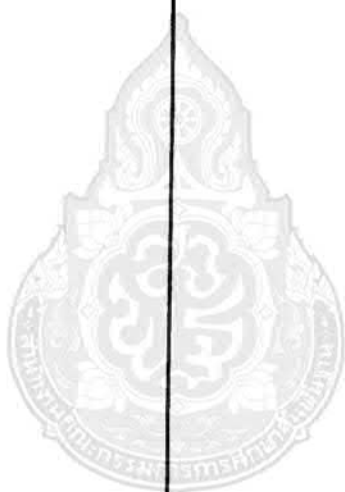
ชั้นประถมปีที่ ๑	ชั้นประถมปีที่ ๒
สัตว์ที่มี อยู่ตาม ธรรมชาติใน ท้องถิ่น เช่น นก ปลา แมลง ฯลฯ ให้รู้จักลักษณะ คุณและโทษ ลมฟ้าอากาศ ฝน ฝนมาจากเมฆ ประโยชน์ ของน้ำฝน เมฆ เมฆฝน ฤดู ความแตกต่างของฤดูต่าง ๆ ในท้องถิ่น	สัตว์น้ำ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้รู้ ลักษณะและบอกชื่อได้ สัตว์ที่มีลักษณะแปลกๆ เรา ความสนใจ ที่มีในท้องถิ่น หรือขอหา หามาได้ ให้รู้ลักษณะ ชนิด ความ เป็นอยู่และการเลี้ยงดู การจัดจำแนกสัตว์ ตามที่อยู่ อาศัยและการเคลื่อนไหว ตามที่เด็ก อาจสังเกตได้ สิ่งที่ไม่มีชีวิต ดิน ชนิดและลักษณะของดินที่มี ในท้องถิ่นเฉพาะที่ใช้ทำประโยชน์ต่าง ๆ หินและแร่ ลักษณะ และ ประ- โยชน์ ควรส่งเสริมให้เกิดรู้จักและสะสม ลมฟ้าอากาศ ไอน้ำในอากาศ ความแตกต่าง ระหว่างน้ำค้าง เมฆ หมอก ฝน ไอน้ำในอากาศทำให้รู้สึกชื้นหรือ แห้ง

ชั้นประถมปีที่ ๓	ชั้นประถมปีที่ ๔
ลมฟ้าอากาศ อิทธิพลของความชื้น ความแห้ง ของอากาศ ชนิดต่าง ๆ ของลม การเกิดฤดูกาลต่าง ๆ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ การหมุนของโลกและดวงจันทร์ กลางวันกลางคืน กลุ่มดาวที่ควรรู้จัก เช่น ดาว จระเข้ ดาวใต้ ดาวตก แรงธรรมชาติ แรงแม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องที่ใช้ช่วย ในการ ผ่อนแรง เช่น รอกเดี่ยว คานคัต คานงัด ฯลฯ การเปลี่ยนแปลง ออกซิเจนช่วยให้ไฟลุก เหตุที่ทำให้เกิดควันไฟ เหตุที่ทำให้เกิดเงา การละลาย การกรอง	ลมฟ้าอากาศ การเปลี่ยนแปลงของลมฟ้าอากาศ ในรอบปี อุณหภูมิ เทอร์มอมิเตอร์ การอ่านเทอร์มอมิเตอร์ชนิดง่าย ๆ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างดวงอาทิตย์ กับโลก ความสำคัญของดวงอาทิตย์ที่มี ต่อโลก ความแตกต่างระหว่างดาวฤกษ์ กับดาวพระเคราะห์ ดาวหาง แรงธรรมชาติ ประโยชน์และโทษของแรง ความ โน้มถ่วง การเปลี่ยนแปลง การระเหย การกลั่นตัว การ ตกผลึก การลุกไหม้ของเทียนไข การเปลี่ยนแปลงของน้ำตาม ธรรมชาติ

ชั้นประถมปีที่ ๑	ชั้นประถมปีที่ ๒
ลม ทิศทางของลมที่สังเกตได้ ในท้องถิ่น น้ำ น้ำมาจากฝน น้ำมาก น้ำ น้อยตามฤดูกาล ความสำคัญของน้ำ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ดวงอาทิตย์และแสงแดด ความ เปลี่ยนแปลงในรอบวัน ประโยชน์ของ แสงแดด ดวงจันทร์และดาว เวลาที่มองเห็นได้ เดือนหงาย เดือนมืด แรงต่างๆ ที่ใช้กับของเล่น วัสดุที่ทำเรือเล่นได้ เหตุที่เรือ เล่นได้ ว่าว เหตุที่ว่าวลอยอยู่ได้ การทำเครื่องร่อน หรือกังหัน สำหรับเด็กเล่น ของเล่นที่เราให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น และหาเหตุผลจากอาการที่เกิดขึ้น เช่น ของเล่นที่เคลื่อนไหวได้ กระโดดได้ ฯลฯ	ปรากฏการณ์ธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำใน ท้องถิ่น สังเกต จากการจมน้ำท่วม รู้งินน้ำ เหตุที่เกิตรู้งินน้ำ แรงธรรมชาติ แรงลม ทำให้มีการลอยตัวใน อากาศ ทำให้กังหันหมุน เรือใบแล่น บ้านพัง แรงน้ำ ทำให้เกิดกระแสน้ำ พัดพัดหมุน บ้านหรือตลิ่งพัง ให้รวบรวมตัวอย่าง เพื่อแสดงให้เห็น คุณและโทษของแรงธรรมชาติ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คณิตศาสตร์

คณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยปริมาณ ซึ่งได้แก่จำนวน เวลา ระยะทาง พื้นที่และปริมาตร ต้องอาศัยการคิดคำนวณอย่างเที่ยงตรง จึงจะใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ เมื่อแยกส่วนแล้ว เราจะเห็นได้ว่าคณิตศาสตร์ประกอบด้วยสามส่วน คือ (๑) ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับปริมาณ (๒) มาตรการสำหรับแบ่งส่วนและวัดปริมาณ เพื่อให้เข้าใจตรงกัน (๓) หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์สำหรับแก้ปัญหาเกี่ยวกับปริมาณ

การสอนคณิตศาสตร์มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการแก่เด็ก ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อให้รู้จักคุณค่าของคณิตศาสตร์
๒. เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นของคณิตศาสตร์
๓. เพื่อฝึกฝนให้มีความรู้ สำนึก การสังเกต ความคิดตามลำดับเหตุผล ความมั่นใจ ความประณีต ความละเอียดถี่ถ้วน ความแม่นยำ และรวดเร็ว
๔. เพื่อให้เคยชินต่อการแก้ปัญหา และเป็นแนวทางอันจะก่อให้เกิดความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์
๕. เพื่อให้นำความรู้ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและชีวิตประจำวัน
๖. เพื่อเป็นพื้นฐานของการศึกษาวิชาคณิตศาสตร์ชั้นสูง และวิชาที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์

๗. เพื่อปลูกฝังทัศนคติและนิสัยในการศึกษาคำนวณ

การสอนคณิตศาสตร์แก่เด็กแรกเข้าเรียน ซึ่งมีพินความรู้ไม่เท่ากัน ถ้าจะให้
เป็นผลดีจะต้องทราบความรู้เดิมของเด็กก่อน แล้วจึงเริ่มสอนเป็นหมู่ หรือรายตัว
ตามความเหมาะสม ด้วยเหตุที่วิชาคณิตศาสตร์มีลักษณะเป็นนามธรรม ครูจึงควรทำ
ให้เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด โดยจัดหาอุปกรณ์การสอนเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้เด็ก
รู้มาให้เด็กกระทำกิจกรรม ทดลองหรือปฏิบัติจริง ทั้งนี้ครูควรนำหลักการวัดผลมาใช้
ประกอบการสอนด้วย เพื่อให้เด็กเข้าใจหลักการ รู้คุณค่าของบทเรียนนั้น ๆ และ
สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษา ๑

๑. ให้รู้จักสังเกตและเปรียบเทียบเกี่ยวกับความยาว ความสูง ความลึก ความหนา น้ำหนัก และขนาด ความหมายของคำว่า ใหญ่กว่า เล็กกว่า มากกว่า น้อยกว่า ฯลฯ

๒. ให้รู้จักการนับความหมายของจำนวน การเปรียบเทียบจำนวน และรูลาดับที่ เช่น หนึ่ง สอง ห้า กลาง ท้าย

๓. ให้รู้จักใช้ตัวเลขแทนจำนวน สามารถเขียนตัวเลข ๑-๙ และ ๐ ทั้งเลขอารบิกและไทย

๔. ให้รู้ความหมายของคำว่า เติม มากกว่า ฯลฯ และเครื่องหมายบวก ลบ เลขหลักเดียว โจทย์ปัญหาจากของจริง จากรูปภาพ และสิ่งที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกันในท้องถิ่น

๕. ให้รู้ความหมายของคำว่า หักออก น้อยกว่า ฯลฯ และเครื่องหมาย

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. ให้รู้ความหมาย อ่าน และเขียนจำนวนเลขไม่เกินสามหลัก ให้รู้ค่าของตัวเลขในหลักหน่วย หลักสิบ หลักร้อย และการใช้เลข ๐

๒. ให้รู้จักเวลาจากนาฬิกา โดยบอกเป็นนาทีได้

ให้รู้จักวัน เดือน ปี และเวลา ตลอดจนการบันทึกให้สงวน

๓. ให้รู้จักใช้เครื่องชั่ง ทวงวัดทำเป็นเพื่อฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ

๔. ให้รู้จักบันทึก เช่น ค่าอาหาร ส่วนผสมของอาหาร น้ำหนัก ส่วนสูง ทำบัตรราคาสิ่งของ

๕. ให้รู้จักนับตัวเลข ๒, ๓, ๔, ๕, ... ๑๐ จนถึง ๑๐๐ หรือมากกว่า

๕ ประถมปีที่ ๓

๑. ให้รู้จักอ่านและเขียนจำนวน
เลขไม่เกิน ๕ หลัก รู้จักใช้เครื่องหมาย
จุลภาคแบ่งจำนวนเลข

๒. ให้ทบทวนวิธีบวก ลบ คูณ
หารและฝึกทำโจทย์ปัญหาคนอย่างง่าย

๓. ให้จำสูตรคูณคูณได้ถึงแม่ ๑๒
และให้รู้วิธีคูณด้วยเลขสองหลัก ให้
ทำโจทย์เครื่องหมายและโจทย์ปัญหา

๔. ให้รู้วิธีคูณ และหาร ด้วย
จำนวนเลขทศ ๐ ซ้ายท้าย และรู้วิธีคูณ
หารจำนวนเลขทศ ๐ ระหว่างกลาง

๕. ให้รู้วิธีหารยาวด้วยเลขสอง
หลัก

๖. ให้รู้วิธีหารสั้นด้วยเลขหลัก
เดียว

๗. ให้รู้วิธีคูณและหารโดยแบ่ง

๕ ประถมปีที่ ๔

๑. ให้รู้จักอ่านและเขียนจำนวน
เลขได้ถึงหลักล้าน รู้จักใช้เครื่องหมาย
จุลภาคแบ่งจำนวนเลข

๒. ให้ทบทวนวิธีบวก ลบ คูณ
หาร และฝึกทำโจทย์ปัญหาคน

๓. วิชาคณิตศาสตร์ชั้นเดียว
ส่วนตรง

๔. ให้รู้วิธีบวก ลบ คูณ หาร
กระจาย และทอนมาตราซึ่ง ทวง วัด
ระบบเมตริก

๕. ให้รู้วิธีบวก ลบ คูณ หาร
กระจายและทอนมาตราซึ่ง ทวง วัด ซึ่ง
ใช้ในชีวิตประจำวัน (มาตราซึ่ง มักได้
กรัม หาย มาตราทวงมี ลิตร ถึง บัน
เกวียน มาตราวัดมี เมตร วา เส้น
และมาตราพนทม ตารางวา งาน ไร่)

๖. ให้รู้วิธี บวก ลบ คูณ หาร
กระจายและทอนมาตรา วัด แบบอังกฤษ

๗. ให้ทบทวนวิธี บวก ลบ

ชั้นประถมปีที่ ๑	ชั้นประถมปีที่ ๒
ลย วิชเลขหลักเดียว โจทย์ปัญหา เช่นเคยขวกขวก ๖. ให้รู้การใช้เลข ๐ สามารถ อ่าน เขียน เลข ๑-๑๐๐ ทั้งเลข อารบิก ไทย และตัวอักษร สอนให้รู้ หลักหน่วย หลักสิบ ให้รู้จักใช้ตัวเลข บันทึกจำนวนต่าง ๆ เช่น จำนวนนก- เรียน ความสูง นานัก ๗. ให้รู้จักการแบ่งจำนวนสิ่ง ของออกเป็นส่วน และให้รู้จักนับทีละ ๒, ๕, ๑๐ ๘. ให้รู้จักเลขสองหลัก ครึ่งละ ๒ จำนวน ผลบวกไม่เกิน ๑๐๐ ๙. ให้รู้จักเลขสองหลัก ๑๐. ให้รู้จักวิธขวก ลย ระคน ทั้งโจทย์เครื่องหมาย และโจทย์ปัญหา แบบง่าย ๆ	๖. ให้รู้จักกระจายและทอนเงิน ไทย การเขียน บาท สทงค์ โยใช้จุค ๗. ให้สามารถทำโจทย์ ขวก ลย ระคน ทั้งโจทย์เครื่องหมาย และ โจทย์ปัญหาให้สงชน ๘. ฝึกให้นักเรียนขวกเลขมาก กว่า ๒ แถว ๙. ให้รู้ว่ความหมายของการ คูณคช การขวกจำนวนท่เทากันหลาย ๆ ครง ๑๐. ให้รู้จักคูณด้วยเลขหลัก เดียว จำสูตรคูณไคอย่างนอยถึง แม่ ๖ ให้ทำโจทย์เครื่องหมายและ โจทย์ปัญหา

ชั้นประถมปีที่ ๓

ตัวคุณและตัวหาร สำหรับวิธีหารของ
ให้ลงตัว

๘. ให้รู้วิธีบวก ลบ กระจาย
และทอนมาตรา ซึ่ง ทวง วัด ตาม
ระบยเมตรกิโลเมตร มีลิเมตร เซนติเมตร
เมตร กิโลเมตร กรัม กิโลกรัม และ
ลิตร ให้รู้จักใช้เครื่องมือซึ่ง ทวง วัด
ทำเป็น

๙. ให้รู้วิธีบวก ลบ กระจาย
และทอนมาตราเวลา เฉพาะที่ใช้ปฏิบัติ
ในชีวิตประจำวัน

๑๐. ให้รู้จักการบันทึกและอ่าน
ระเบียนที่ควรรู้ เช่น ตารางเวลา
รถไฟ ฯลฯ

๑๑. ให้รู้จักทำบัญชีรับ-จ่าย
อย่างง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน

๑๒. ให้ทำเลขคณิตในใจ คู่กับ
เลขคณิตวิธี

ชั้นประถมปีที่ ๔

กระจายและทอนมาตราเวลา เฉพาะที่ใช้
ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

๘. ให้รู้ความหมายของคำว่า
ร้อยละและวิธีคำนวณร้อยละ โจทย์
ปัญหาเกี่ยวกับร้อยละอย่างง่าย ๆ

๙. ให้รู้จักการบันทึกและอ่าน
ระเบียนต่าง ๆ ตลอดจนภาพสถิติ
อย่างง่าย ๆ

๑๐. ให้รู้จักทำบัญชีรับ-จ่าย

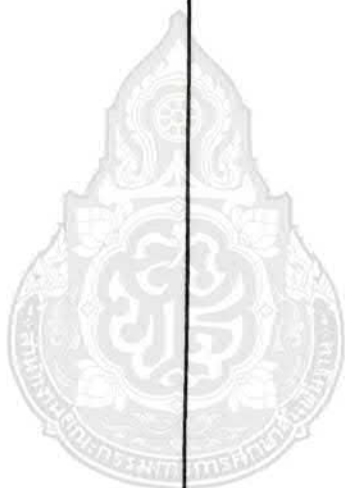
๑๑. ให้รู้จักทำใบเสร็จรับเงิน
ให้ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร

๑๒. ให้ทำเลขคณิตในใจ คู่กับ
เลขคณิตวิธี

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
๑๑. ให้รู้จักมาตราเงินไทย ปัจจุบัน ค่าของเงิน การแลกเงิน การซื้อ ขายและการทอนเงิน ๑๒. ให้รู้จักเวลาจากนาฬิกา โดยบอกเป็นชั่วโมงได้ ให้รู้จักวัน เดือน ปี และเวลา ตลอดจนการบันทึก	๑๑. ให้ทำโจทย์ปัญหาบวก ลบ คูณหารคนอย่างง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตประ จําวันของเด็ก ๑๒. ให้รู้ความหมายของการ หารคือการลบจำนวนเท่ากันหลายๆครั้ง วิธีหารยาว ด้วยเลขหลักเดียว อย่างลงตัวและมีเศษ ให้ทำโจทย์เครื่อง หมายและโจทย์ปัญหา
๑๓. ให้ทำเลขคณิตในใจคู่กับ เลขคณิตวิธี	๑๓. ให้ทำโจทย์ปัญหา คูณ และหารระคนอย่างง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิต ประจำวันของเด็ก ๑๔. ให้ทำเลขคณิตในใจคู่กับ เลขคณิตวิธี

ชั้นประถมปีที่ ๓

ชั้นประถมปีที่ ๔

หมวดพละนามัย

พละนามัย ใ้แก่หมีววิชาที่ส่งเสริมความพัฒนารของเด็กทางจิต ทาง
อารมณ์และทางสังคม ทางกาย วิชาว่าด้วยการบำรุงร่างกาย และการป้องกันให้
ร่างกายไ้รับอันตรายจากโรคภัยไข้เจ็บหรืออุบัติเหตุ รวมทั้งการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ
ในชุมชนมชนด้วย

การสอนพละนามัย มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

๑. ให้เด็กเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกายและทางจิต
๒. ให้เด็กรู้จักเล่นและทำงานด้วยกันโดยราบรื่น ต่างคนต่างก็เคารพกฎข้อ
บังคับ และเคารพสิทธิของผู้อื่น
๓. ให้เด็กรู้จักพักผ่อนหย่อนใจในทางที่เหมาะสม รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์แก่ร่างกายและจิตใจ

๔. ให้เด็กรู้จักว่าตนเป็นสมาชิกของชุมชน จึงมีหน้าที่ต้องช่วยกันป้องกัน
อันตรายจากโรคภัยไข้เจ็บและอุบัติเหตุในชุมชน

การสอนพละนามัยนสำคัญอยู่ที่การปฏิบัติ การมีความรู้ ความเข้าใจเท่านั้น
ยังไม่เพียงพอ ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องสอนให้เด็กนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติในชีวิต
ประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

สุขศึกษา

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
ให้สอนสุขศึกษาในทางปฏิบัติ ตามหัวข้อต่อไปนี้ ๑. ฝึกให้มสุขนิสัยทำเป็นประจำ ปฏิบัติประจำวัน หัดให้ทำเองให้ถูกต้อง เช่น ล้างมือ ล้างเท้า ล้างหน้า แปรงฟัน สระผม อาบน้ำ ฯลฯ ให้รู้จักปฏิบัติตน ในการตั้งนามุก การไอหรือจาม การออกกำลังกาย การพักผ่อน การนอน ๒. ให้รู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์ และเลือกกินนาทสะอาด ๓. ให้ตรวจสอบสภาพของเต็ก เช่น ตรวจเล็บมือ ผิวหนัง ตา ฝ่ามือ หู ฟัน ฯลฯ ให้สังเกตเห็นและวัดส่วนสูง เพื่อตรวจสอบความเจริญเติบโตของเต็ก ๔. ให้รู้จักรักษาความสะอาดของเครื่องใช้ เครื่องนุ่งห่ม และสถานที่	สอนหลักสุขศึกษา และให้เต็กรู้จักปฏิบัติตนในเรื่องต่อไปนี้ ๑. ความสำคัญของการหมั่นไปตรวจร่างกาย หรือไปหาแพทย์ เมื่อรู้สึกผิดปกติ ๒. ความสำคัญของการ ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ๓. อาหารที่เป็นประโยชน์ วิธีปฏิบัติตนก่อนและหลังอาหาร ๔. ประโยชน์ของการออกกำลังกายกลางแจ้ง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
สอนหลักสุขศึกษา และให้เด็ก รู้จักปฏิบัติตน ในเรื่องต่อไปนี้ ๑. การบำรุงร่างกาย โดยเฉพาะ ในเรื่องอาหาร น้ำ อากาศ การออกกำลังกายและการพักผ่อน ๒. การป้องกันอวัยวะภายนอกที่สำคัญบางอย่างมิให้เป็นอันตรายง่าย เช่น ตา หู ฟัน จมูก ฯลฯ ๓. การ รักษาสุขลักษณะ ของ ร่างกาย เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้และ เคหะสถาน ๔. การป้องกันโรคติดต่ออย่าง มากมายในท้องถิ่น ๕. อับทเหตุทั้งที่อาจจะเกิดขึ้นใน โรงเรียน ที่บ้าน ทางสัญจร และใน การเล่นรวมทั้งการป้องกัน ๖. การปฐมพยาบาลง่ายๆ เช่น การปฐมพยาบาลถูกไฟ หรืออันตรายจาก การเล่นโลหิต	สอนหลักสุขศึกษาและให้เด็กรู้จัก ปฏิบัติตนให้ดียิ่งขึ้น ในเรื่องต่อไปนี้ ๑. การบำรุงร่างกาย โดยเฉพาะ ในเรื่องอาหาร น้ำ อากาศ การออกกำลังกายและการพักผ่อน ๒. การป้องกันอวัยวะ ภายในบาง อย่างมิให้เป็นอันตราย เช่น ปอด หัวใจ ฯลฯ รวมทั้งให้รู้จักหน้าที่ของอวัยวะ ภายในนั้นๆ ๓. การเว้นจากของเสพติดให้โทษ ๔. การรู้จัก โทษและ วิธี กำจัด สัตว์ที่เป็นพาหะแห่งโรคคือ ยุง แมลงวัน หนู ๕. การป้องกัน โรคติดต่อที่ร้าย แรง เช่น ไข้หวัดใหญ่ วัณโรค มาเลเรีย อหิวาตกโรค ฯลฯ ๖. อับทเหตุ ทั้งที่ อาจจะ เกิดขึ้น ในโรงเรียน ที่บ้าน ทางสัญจร และใน การเล่น รวมทั้งการป้องกัน

ชั้นประถมปีที่ ๑	ชั้นประถมปีที่ ๒
๕. ให้รู้จัก การทรงตัวที่ถูกต้อง โดยครุหมั่นตกเขื่อน แก้วไข เมื่อเด็ก ยกพร้อม ๖. ให้รู้จักป้องกัน โรคภัยไข้เจ็บ สำหรับเด็ก เช่น หวัด ทาแคง เป็นต้น และเข้าใจเรื่องสวัสดิศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ๗. ให้รู้จัก เล่น และ ทำงาน ถูกหลักพลานามัย	๕. ความจำเป็นของการพักผ่อนนอนหลับ ๖. การรักษาความสะอาดต่างๆ ๗. วิธีปฏิบัติในการอ่านหนังสือ ๘. ประโยชน์ในการรักษาตรวจ

ทรง

ชั้นประถมศึกษา ๓	ชั้นประถมศึกษา ๔
๗. ให้รู้จักชื่อยาและใช้ยาสามัญ ประจำบ้านได้ตามสมควร	๗. การปฐมพยาบาลง่ายๆ เช่น เมื่อโลหิตออกมาก เป็นลม ถูกขอรพิษ ชงกั๊ก ฯลฯ ๘. ให้รู้จักชื่อยาและใช้ยาสามัญ ประจำบ้านได้ตามสมควร

พลศึกษา

ชั้นประถมศึกษา ๑-๒	ชั้นประถมศึกษา ๓-๔
๑. การเล่นง่ายๆ เช่น งูกินหาง มอญซ่อนผ้า ไล่แทะ การเล่นที่เกี่ยวกับการวิ่งแข่ง วิ่งไล่ ฯลฯ ๒. การเล่นที่ใช้จังหวะ ก. ผูกจังหวะเบื้องต้น เช่น การเดิน วิ่ง กระโดดเท้าชิด ฯลฯ ข. ผูกเลียนแบบ เช่น ทำท่าเดินช้าง เครื่องบินร่อน นกบิน ฯลฯ ค. เล่นตามบทเพลง เช่น วิ่วข้าวสาร ฯลฯ ง. เล่นแบบเล่นนิทาน ให้ทำตามตัวละคร	๑. การเล่นเบ็ดเตล็ด เช่น เสือกินวัว วิ่งเปรี้ยว วิ่งเก็บของ ๒. การ เล่น ที่นำไปสู่กีฬาใหญ่ เช่น ให้ฝึกการเล่นเกี่ยวกับส่งและรับลูกบิงประตูแข่งขัน เล่นแชร์บอล เพื่อนำไปสู่การเล่นบาสเกตบอล และเนตบอล ให้ฝึกเลี้ยงลูกบอล อ้อมหลัก โหม่งลูกบาส หรือตะกร้อ ส่งลูกบอล เพื่อนำไปสู่การเล่นฟุตบอลล
๓. การเล่นยืดหยุ่นง่ายๆ เช่น ม้วนหน้า ม้วนหลัง เดินเขี่ย กระโดดท่านก กระโดดท่ากระต่าย ไข่เขี่ย ไหน่หวาย ขนคันไม้ กระโดดข้ามคู ฯลฯ	๓. การเล่นที่ใช้จังหวะง่ายๆ เช่น รำวง รำพื้นเมือง รำกระทยไม้ม้วนสาว ร้องเงี้ยว กายบริหาร ฯลฯ การเล่นเหล่านี้ ควรใช้เครื่องดนตรีง่ายๆ

ชั้นประถมศึกษา ๑-๒	ชั้นประถมศึกษา ๓-๔
๔. การเล่น วึ่ง ประเภท ต่างๆ เช่น วึ่งเร็ว วึ่งผลึก ฯลฯ	หรือเครื่องทำจิ้งหะเช่น เกราะ กรวย ฟัง ฯลฯ ประกอบด้วย ๕. การเล่นยืดหยุ่นและทำที่ตก สอยสมรรถภาพตนเอง เช่น กระโดดกบ ชักกระเบื้องมือเดียว เช่นรถบรรทุก กระ โดดข้ามที่กักขวางง่ายๆ โหนหรือไต่ราว ขึ้นต้นไม้ วาน้ำ พายเรือ ขี่ม้า ขี่ จักรยาน ฯลฯ ได้ตามสมควรกับภูมิ ประเทศ ๕. การเล่นวึ่งประเภทต่างๆเช่น วึ่งเร็ว วึ่งผลึก ฯลฯ
<u>หมายเหตุ</u> งานให้พิจารณาเลือกเล่นให้เหมาะ สมกับวัยและสภาพของท้องถิ่น	<u>หมายเหตุ</u> งานให้พิจารณาเลือกเล่นให้เหมาะ สมกับเพศ วัยและสภาพของท้องถิ่น

หมวดศิลปศึกษา

ศิลปศึกษาได้แก่วิชาซึ่งส่งเสริมให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ออกมาเป็นความงามตามทัศนะของตน การแสดงออกนั้นเด็กอาจแสดงได้หลายทาง เช่น แสดงออกเป็นรูปภาพ รูปปั้น การแกะสลัก และการลำดับเสียงในดนตรี เป็นต้น

การสอนศิลปศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถและทัศนคติ พอเหมาะสมกับวัยดังต่อไปนี้

๑. ให้เด็กได้แสดงความรู้สึกกตึก ความสนใจ และความฉันทตามธรรมชาติออกโดยเสรี

๒. ให้รู้จักใช้ศิลปะเพื่อส่งเสริมความเจริญทางทันจิตใจและอารมณ์

๓. ให้มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ในชีวิตประจำวันของบุคคลและชุมชน ให้มีความชื่นชมและรู้คุณค่าในศิลปะของชาติ

๔. ให้รู้สึกชื่นชม และซาบซึ้งในความงามของธรรมชาติต่าง ๆ คือ สีสัน เสียง ฯลฯ และให้เป็นผู้มี ความเจริญทางจินตนาการ

๕. ให้รู้จักใช้ศิลปะเพื่อความเพลิดเพลิน ร่าเริง และผ่อนคลายอารมณ์ในเวลาว่าง

๖. ให้รู้หลักเบื้องต้นของศิลปะในการออกแบบ เลือกสี สดผสม ตกแต่ง และกลวิธีอื่น ๆ อันเป็นมูลฐานของการแสดงออกทางศิลปะและการตัดสินใจ

๗. ให้รู้จักฟังเพลง ร้องเพลง ฟ้อนรำ ฟังและเล่นดนตรีพอสมควร

๘. ให้รู้จักสำรวจหรือประเมินค่าของทพำชนเอง หรือทพชนสร้างชน และหาทางทำให้งานของตนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๘. ให้รู้จักใช้ความรู้ทางศิลปะเป็นเครื่องช่วยในการเรียนวิชาอื่น ๆ ตามหลักสูตร

๑๐. ให้เรียนรู้และเข้าใจที่มาของศิลปะไทยและศิลปะที่เป็นของต่างประเทศ

เด็กเล็ก ๆ นั้นย่อมพอใจที่จะแสดงความคิดของตนออกโดยไม่มีการระมัดระวัง เมื่อโตขึ้นจึงค่อยศึกษาแบบแผนของศิลปะในภายหลัง ดังนั้นจึงควรสอนศิลปะศึกษาให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กดังกล่าวมานี้ กล่าวคือในตอนต้นควรจัดทิวทัศน์ต่าง ๆ เพื่อให้เด็กใช้สำหรับแสดงความคิดออกมาอย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งแนะนำให้เด็กอธิบายงานทางศิลปะซึ่งตนแสดงออกมาด้วย เมื่อเด็กเติบโตพร้อมที่จะรับแบบแผนอันถูกต้องแล้ว ควรจึงสอนแบบแผนให้ในภายหลัง

การที่เด็กจะรู้สึกซาบซึ้งในรสของศิลปะได้นั้น ครูจะต้องสอนให้เด็กรู้จักประเมินผลงานที่ผลิตขึ้น โดยการร่วมกันพิจารณาถึงความงาม ความหมายและความมุ่งหมายของผลงานนั้นอย่างตรงไปตรงมาด้วย

อนึ่ง เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีจินตญาณคิด ครูควรส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยในการประหยัด การเก็บ รักษาความสะอาด ตลอดจนความเป็นระเบียบและสวยงาม

หมวดศิลปศึกษา

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
ศิลปะ ขับร้องและดนตรี ให้ร้องเพลงง่าย ๆ จะเป็นเพลงพื้นเมือง เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากลก็ได้ เนื้อเพลงควรให้เหมาะสมกับวัยเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ประจำวันหรือความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ให้มีการร้องหมู่ และส่งเสริมการร้องเดี่ยวบ้าง ให้สามารถทำท่าทางเคลื่อนไหวได้ตามจังหวะเพลง หรือให้เล่นเกมสันทนาการประกอบ ให้รู้แบบง่าย ๆ ที่มีจังหวะช้าหรือเร็วตามทำนองเพลง ทงนี้มุ่งหมายให้สามารถเคลื่อนไหวช้าลงหรือเร็วขึ้นตามจังหวะดนตรี ให้มีความสามารถร้องเพลง และเคลื่อนไหวได้ในเวลาเดียวกัน เช่น การร้องเพลงแล้วตบมือ เดิน หรือกระโดดตามจังหวะของเพลง เป็นต้น	ศิลปะ ขับร้องและดนตรี ให้ร้องเพลงที่มีเนื้อและทำนองยากขึ้น ควรส่งเสริมให้ออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตามทำนองและจังหวะ เพลงที่สอนควรมีทั้งเพลงพื้นเมือง เพลงไทยเดิมและเพลงไทยสากล ควรคัดเลือกเพลงที่ส่งเสริมนิสัยที่ดี เพลงที่เป็นคติ เพลงปลุกใจที่ไม่ยากเกินความสามารถของเด็ก การสอนขับร้องนั้นควรส่งเสริมให้เด็กได้ร้องเพลงโดยวิธีต่าง ๆ เช่น ร้องหมู่ ร้องรับ หรือร้องเดี่ยว ในการร้องเพลงนั้น ถ้ามีดนตรีประกอบด้วยก็ยิ่งดี ควรให้มีการเล่นตามจังหวะและแสดงท่าทางประกอบขบเพลง ทงนี้ควรให้นักเรียนเข้าใจในร้องอย่างตามสมควร นอกจากนั้นควรส่งเสริมให้มีการรำหรือเต้น

ชั้นประถมศึกษา ๓

ศิลปะ

ขับร้องและดนตรี

ให้ร้องเพลง โดยวิธีต่าง ๆ เช่น ร้องหมู่ ร้องรับ หรือร้องเดี่ยว และพยายามฝึกฝนในเรื่องเสียง ทำนอง และจังหวะให้มากขึ้น เพลงที่จะให้ร้องนั้น คือเพลงพื้นเมือง เพลงไทยเดิม และเพลงไทยสากล ควรคัดเลือกเพลงที่ส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดี เพลงที่เป็นคติ เพลงปลุกใจที่ไม่ยากเกินความสามารถของเด็ก

ควรให้มีการเล่นตามจังหวะและทำท่าทางประกอบขยเพลง ทั้งนี้ควรให้เด็กเข้าใจเนื้อร้องบ้างตามสมควร

นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการเต้นหรือรำทั้งแบบไทยและแบบต่างประเทศที่เหมาะสม ตามความสามารถของเด็ก ควรส่งเสริมให้เด็กได้มีเครื่องดนตรีต่าง ๆ แม้เพียงเครื่องกำกับจังหวะก็ได้

ชั้นประถมศึกษา ๔

ศิลปะ

ขับร้องและดนตรี

ให้เด็กได้ฝึกฝนทักษะให้ชำนาญยิ่งขึ้น ในการฟังเพลง ร้องเพลง รำเต้น และให้รู้จักใช้เครื่องดนตรีอย่างง่าย ๆ และเปิดโอกาสให้เด็กใช้ทักษะที่ฝึกฝนไว้นั้นในโอกาสต่าง ๆ กัน เพื่อส่งเสริมการแสดงออกให้มากยิ่งขึ้น เช่น ให้ออกแสดงในงานโรงเรียน และในงานที่สมควรตามเทศกาลท้องถิ่น

ให้เด็กได้ศึกษาหลักเกณฑ์การร้องเพลง จังหวะ ดนตรี และแบบแผนในการเต้น การรำ ตามความเหมาะสมกับวัย

ควรพยายามฝึกให้เด็กรู้จักโน้ตสากลเท่าที่จะทำได้

ชั้นประถมศึกษา ๑

ให้รู้จักใช้เครื่องกำกบย้งหว่านง่าย ๆ
หรือเครื่องคนทรายทำขึ้นเอง

ให้รู้จักฟังและมีมรรยาทในการฟัง
ส่งเสริมให้รู้จักชื่นชมในเพลงและดนตรี
เมื่อมีงานของชนและโรงเรียน
ควรให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่นดนตรี
ขับร้อง หรือแสดงละคร เท่าที่เด็ก
สามารถทำได้

การเขียนภาพและระบายสี

ให้แสดงความคิดและความรู้สึก
ของตนโดยเสรี ในการเขียนภาพจาก
ประสบการณ์ทางบ้านหรือทางโรงเรียน

ให้ระบายสีโดยไม่ต้อ้งร่างหรือใช้
เครื่องมือช่วย เช่น ไข่ชอล์ก ดินสอสี สี
ละเลงด้วยนิ้วมือ สีโปสเตอร์ สีฝุ่น อาจ
เขียนภาพแสดงท่าต่างๆของคนหรือสัตว์
โดยยังไม่ต้อ้งคำนึงให้เหมือนของจริง

ให้รู้จักรูปต่างๆ เช่น รูปกลม รูป-
เหลี่ยมและลวดลายซ้ำ ๆ กัน เพื่อดู
รูป หรือทำแบบต่างๆ

ชั้นประถมศึกษา ๒

ทั้งแบบไทยและแบบต่างประเทศที่เหมาะสม
ตามความสามารถของเด็ก ควร
ส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกใช้เครื่องคนทรายง่าย ๆ
แม่เพียงเครื่องกำกบย้งหว่านก็ได้

การเขียนภาพและระบายสี

ให้รู้จักแม่สีและให้ทดลองผสมสี
รู้จักสีอ่อนและสีแก่ รู้จักสังเกตและ
ชื่นชมในสีต่างๆ

ให้เขียนภาพเป็นเรื่องราวจาก
นิทานหรือจากประสบการณ์ของตน หรือ
เรื่องต่างๆ ที่สัมพันธ์กับวิชาอื่นในหลัก-
สูตร และส่งเสริมทักษะในการเขียนภาพ
โดยเสรีให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ให้รู้จักดูภาพ เข้าใจความหมาย
ของภาพ และสามารถอ่านภาพเป็นเรื่องราว
ได้ตามประสบการณ์ของตน

ชั้นประถมศึกษา ๓

ควรพยายามฝึกให้เด็กรู้จักโน้ต
สากลเท่าที่จะทำได้

การเขียนภาพและระบายสี

ให้เขียนและระบายภาพด้วยสีฝุ่น
เครื่องดินสอสี ชอล์ก หรือสีอย่างอื่น

ให้รู้พื้นฐาน และความแตกต่าง
ของภาพที่มีระยะใกล้ ไกล โดยสังเกต
หรือเขียน

ให้เข้าใจและเห็นความงามของ
ภาพที่ในเรื่องราว รูป สี เส้น โครงสร้าง
และแบบ เช่น ลักษณะความงามของ
ธรรมชาติ

ให้รู้หลักเกณฑ์ง่าย ๆ ในการ
เขียนท่าทางเคลื่อนไหวของคนและสัตว์

ควรส่งเสริมการเขียนภาพผนัง
ภาพประกอบข่าว นิทาน เรื่องจาก
ประเพณี หรือภาพประกอบเรื่องท
เรียนเพื่อให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ

ชั้นประถมศึกษา ๔

การเขียนภาพและระบายสี

ให้เขียนภาพและระบายสีเพื่อส่งเสริม
การสร้างสรรค์และการแสดงออก
ให้มากยิ่งขึ้น

ให้ประคิมรู้ตัวอักษรแบบต่าง ๆ
เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดทำป้ายข่าวสาร
นิทรรศการ และอื่น ๆ

ให้รู้จักเขียนภาพจากตัวแบบ ทั้งที่
เป็นของจริงและหุ่นจำลอง

ควรส่งเสริมทักษะ ในการเขียน
ภาพเพื่อใช้ประกอบกิจกรรมอื่น ๆ เช่น
การตกแต่งห้องเรียน การจัดนิทรรศการ
งานละคร

เด็กที่สนใจในการเขียนภาพเป็น
พิเศษหรือชอบเขียนด้วยสีชนิดหนึ่งชนิด
ใดโดยเฉพาะ พึงได้รับการส่งเสริม

ชั้นประถมศึกษา ๑

ให้แปลความหมายของภาพเป็น
คำพูด ใ้ช่วยการให้เล่าเรื่องจากภาพ
ที่เห็นหรือภาพที่ตนเขียนขึ้น

ศิลปปฏิบัติ

ให้ตัด ผิวก ้วย หรือกระดาษสี
ต่าง ๆ ให้เป็นรูปตามความนึกคิดหรือที่
เห็นว่าสวยงาม

ส่งเสริมให้เด็กรู้จักเลือก รวบรวม
ภาพ หรือแสดมภ์ เพื่อทำสมุดภาพ
ช่วยกันตกแต่งห้องเรียน ข่ายข่าวสาร
ด้วยภาพที่รวบรวมไว้ หรือชิ้นงานที่ทำ
เสร็จแล้ว เด็กอาจช่วยกันทำฉาผนัง
ทำภาพผนังตามความเหมาะสมกับวัย

ให้เด็กขียนดินหรือวัสดุอื่น ๆ เป็น
รูปคน สัตว์ หรือสิ่งของต่าง ๆ ตาม
ความนึกคิดของตน

ให้พิมพ์ด้วยแม่พิมพ์ที่เป็นตัว
อักษร ภาพสัตว์ หรือลวดลายง่าย ๆ
แม่พิมพ์อาจทำด้วย สบู่ มันทะ

ชั้นประถมศึกษา ๒

ศิลปปฏิบัติ

ส่งเสริมให้เด็กสะสมและรวบรวม
ภาพ เป็นงานอดิเรก และแสดงออกทาง
สร้างสรรค์ เช่น การตกแต่งห้องเรียน
โรงเรียน บ้าน เป็นต้น ในเรื่องการ
ตกแต่ง ควรส่งเสริมให้เด็กรู้จักวาง
โครงการ และร่วมกันทำงาน

ให้รู้จักขียนดินหรือวัสดุอื่น ๆ เป็น
รูปคน สัตว์ หรือสิ่งของต่าง ๆ

ส่งเสริมการประดิษฐ์เครื่องเล่น
เครื่องใช้ ด้วยวัสดุพื้นเมือง เช่น ใบ
มะพร้าว ใบเตย ใบลาน ไม้ไผ่ หวาย
กก รวมทั้งการใช้เศษไม้จริงประกอบ
เป็นวัตถุง่าย ๆ และควรส่งเสริมการใช้
เครื่องมือชนิดต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวัสดุ
นั้น ๆ

ชั้นประถมปีที่ ๓

ให้รู้จักการใช้วัตถุอื่นแทนพู่กัน
เช่น กายมะพร้าว เศษไม้ ฟองน้ำ เศษผ้า
กระดาษขยำ

ศิลปปฏิบัติ

ให้ทำงานด้วยความประณีตสวยงามยิ่งขึ้น

ให้ประคิษฐ์ด้วยกระดาษให้เป็นรูป
คล้ายของจริง เช่น หน้าคน สัตว์ และ
ต้นไม้

ให้ทำภาพกระดาษทึบ โดยคัด
ภาพจากท่อน หรือเขียนขึ้นเอง แล้วนำ
มาติดบนกระดาษแข็งเพื่อให้คงได้

ศิลปปฏิบัติในชั้นนี้อาจแยกสอนให้
เหมาะสมกับเพศตามความต้องการและ
ความถนัด เช่น การเย็บ ปัก ถัก ร้อย
การจัดและร้อยดอกไม้ งานใบทอง การ
ประกอบอาหาร การจัดสวน ถัก ทอ
และงานช่างไม้ เป็นต้น เพื่อประคิษฐ์
เครื่องเล่นเครื่องใช้ที่มีประโยชน์มากขึ้น

ชั้นประถมปีที่ ๔

ศิลปปฏิบัติ

ให้ทำงานกระดาษด้วยความ
ประณีตสวยงามยิ่งขึ้น ให้ทำกล่องภาพ
สามมิติจากกล่องกระดาษ หรือลงไม้
เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิทยปเรียน

ให้ประคิษฐ์กระดาษเป็นภาพต่าง ๆ
ตามแบบประคิษฐ์มาก หรือกระจุก โดยใช้
ผงกด้วยชนกระดาษเล็ก ๆ รูปต่าง ๆ
เช่น สัตว์ลายม สามเหลี่ยม หรือจะใช้
เศษผ้า เศษวัสดุแทนก็ได้

ให้รู้จักจัดกระเบาะทราย เป็นเรื่อง
ราวจากวิทยปเรียน หรือจากความรู้สึคนก
คิดของเด็ก

ศิลปปฏิบัติในชั้นนี้โรงเรียนควร
ส่งเสริมให้เด็กสามารถทำสิ่งของที่ใช้
เป็นประโยชน์ได้ และมีความมั่งคั่งใน

ชั้นประถมศึกษา ๑	ชั้นประถมศึกษา ๒
มะละกอ ไม้เนื้ออ่อน ถ้าไม่มีแม่พิมพ์ อาจใช้วัสดุอื่น ๆ แทนแม่พิมพ์ก็ได้ เช่น จุกขวด ฝาน้ำอัดลม กินสอ ให้รู้จักใช้กรรไกร ค้อน เข็ม แบ่งเบี่ยง ในการตัดกระดาษ เย็บผ้า หรือปะกระดาษโดยลำคืบ ให้เด็กประดิษฐ์ของเล่นหรือของใช้ จากวัสดุพื้นเมือง หรือเศษของเหลือใช้ต่าง ๆ เช่น ทำเรือด้วยกายมะพร้าว ทำตุ๊กตาด้วยเศษผ้าหรือฟางข้าว ควรให้เด็กนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ในการงานง่าย ๆ เช่น การรักษา และตกแต่งห้องเรียน การปลูกไม้ประดับ การเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ ในการสอนศิลปะนอกจากหัดเด็กให้ชินกับการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ควรหัดให้เด็กกะงาน รู้จักประหยัดใช้วัสดุ รู้จักทำตามความสามารถและความเหมาะสมของท้องถิ่น	การประดิษฐ์เหล่านั้นควรส่งเสริมให้ทำเป็นเครื่องใช้ในบ้าน หรือในโรงเรียนตามความสามารถของเด็ก ควรให้เด็กนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ในการงานง่าย ๆ เช่น การรักษาและตกแต่งห้องเรียน การปลูกไม้ประดับ การเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ การสอนศิลปะศึกษาในชั้นนี้ ควรนำกิจกรรมบางอย่างที่มีในชั้นประถมศึกษา ๑ มาปฏิบัติเพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กยิ่งขึ้น

บัญชีแบบเรียนชั้นประถมศึกษา

สำหรับโรงเรียนปรับปรุง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ก. แบบเรียนภาษาไทย

๑. แบบหัดอ่านหนังสือไทยเล่มต้นและเล่มปลาย

ของกระทรวงศึกษาธิการ
ฉบับแก้ไข พ. ศ. ๒๔๘๘
พระ วิภาชน์ วิทยา สิริ
เรียบเรียง

และให้เลือกเรียนหนังสือต่อไปในอีก ๑ เล่ม

ก. หนังสือชุดสุภาษิต เล่ม ๑-๔

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายอภัย จันทวิมล
เรียบเรียง

ข. แบบสอนอ่านมาตรฐาน เล่ม ๑

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายขง อิงคเวทย์
เรียบเรียง

ค. ขันไกรก้าวหน้าเล่ม ๑ “ไปโรงเรียน”

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายกัฏฐิกร วิทโยธาร
เรียบเรียง

ง. หนังสือชุดเสริมประสิทธิภาพภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ
 ตอนที่ ๑-๒ (เราช่วยกัน เรา นายก่อ สวัสดิ์พาณิชย์
 ขยันเรียน) เรียบเรียง

จ. แบบเรียนภาษาไทย สำหรับชั้นประถม ของกระทรวงศึกษาธิการ
 ชุด ๑ นายสมาน แสงมลิ
 เรียบเรียง

ข. แบบเรียนอื่น ๆ

๑. เลขคณิตเบื้องต้น เล่ม ๑ ตอน ๑-๒-๓ ของกระทรวงศึกษาธิการ
 นายโชค สุคันธวิช
 เรียบเรียง

๒. ให้เลือกหนังสือแบบสอนอ่านต่อไปนี้ หมวดละ ๑ เล่ม

หมวดสังคมศึกษา

๑. เทยวรณไฟ ตอนต้นทาง ของกระทรวงศึกษาธิการ
 นายถิ กิรติ วิทโยธาร
 เรียบเรียง

๒. ในย่านนอกย่าน ของกระทรวงศึกษาธิการ
 นางสาวเฟื่องฟ้า เครือ-
 ทราย เรียบเรียง

๓. คติภัสร์ชัยภูมิ ของกระทรวงศึกษาธิการ

หมวดวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

๑. หนังสือชุดธรรมชาติวิทยา เล่ม ๑ ตอน ๑-๒ ของกระทรวงศึกษาธิการ

นายบุญถิ่น ชิตถาวร
เรียบเรียง

๒. แผนตกแตกดอก

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายก กิรต์ วิทโยธาร
เรียบเรียง

๓. สัตว์ที่เรารู้จัก

ของกระทรวงศึกษาธิการ

หมวดพลานามัย

๑. สุขศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๑

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายก้อ สวัสดิ์พานิชย์
เรียบเรียง

๒. ขยี้มัส

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นางสาวเฟื่องฟ้า เจริญ-
ตราฐ เรียบเรียง

๓. ร่างกายของเรา

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายระบิล สัตยวรรณ
เรียบเรียง

ค. หนังสืออ่านประกอบ ให้โรงเรียนจัดหาไว้เพื่อส่งเสริมการอ่านจากหนังสือต่อไปนี้

๑. ขยายมัส

๒. ความรักของแม่

๓. ขอมแม่ให้ลูกนก	๔. นกกระเจาช่วยกัน
๕. โรงเรียนใหม่	๖. นกแก้วขวิดเก่ง
๗. บ้านใหม่	๘. ไก่ที่ขี้แพะไล่
๘. กระต่ายทางสั้น	๑๐. เป็นอะไรดี
๑๑. ใจที่สู้เสีย	๑๒. เข็ดหาย
๑๓. นันทาคำกลอน	

อุปกรณ์ประกอบ

ภาพผนังชุด “ไปโรงเรียน” และ “ฝนตกแดดออก”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. แขนงเรียนเร็วใหม่เล่ม ๑ ตอนกลาง	ของกระทรวงศึกษาธิการ
หลวงศุภกิจวิฑูรย์ และ
นายฉันท ขาวใส เรียบเรียง
๒. เลขาณิศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายโชค สุคันธวิช
เรียบเรียง

ให้เลขาณิศหนังสือแบบสอนอ่านต่อไปนี้ หมวดละ ๑ เล่ม

หมวดภาษาไทย

๑. นันทาร้อยบรรทัดเล่ม ๑	ของกระทรวงศึกษาธิการ
หลวงคำ เร็ว วรรณกิจ
เรียบเรียง
๒. นกทางเขน	ของกระทรวงศึกษาธิการ

๓. ที่โรง

หมวดสังคมศึกษา

๑. เมืองที่เรารู้ คอน ๑-๒

๒. นิทานอีสป

๓. เทยวรถไฟ คอนปลายทาง

หมวดวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

๑. หนังสือชุดธรรมชาติวิทยา เล่ม ๒ คอน ๑-๒

๒. พืชและสัตว์ของเรา คอน ๑-๒

นายก กิตติ วิทโยธาร
และนายอร่าม สิทธิ
สารบุตร เรียบเรียง
ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายก กิตติ วิทโยธาร
เรียบเรียง

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นางสาวเฟื่องฟ้า เครือ-
ตราฐ เรียบเรียง
ของกระทรวงศึกษาธิการ
มหาอำมาตย์โท พระยา
เมธาธิบดี เรียบเรียง
ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายก กิตติ วิทโยธาร
เรียบเรียง

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายบุญฉิม อัครการ
เรียบเรียง

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายพิทักษ์ รัชพลเกษตร
เรียบเรียง

๓. ไร่นาของเรา

๔. แบบสอนอ่านธรรมชาตศึกษา

ของกระทรวงศึกษาธิการ
ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายสิงห์โต ปุกทุต เรียบ
เรียง

หมวดพละนันท

๑. สุขศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๒

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายก่อ สวัสดิ์พานิชย์
เรียบเรียง

๒. สุขกาย สบายใจ ตอน ๑-๒

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นางสาวเฟื่องฟ้า เครือ-
ตราฐ เรียบเรียง

๓. สะอาดกายเจริญวัย

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายระบิล สัตยธรรม
เรียบเรียง

หนังสืออ่านประกอบให้โรงเรียนจัดหาไว้เพื่อส่งเสริมการอ่านจากหนังสือต่อไปนี้

๑. ผลไม้ไทย

๒. วันสำคัญของเรา

๓. เทียบสวนกระหว่างปีฤดูกาลปลาย

๔. คนที่เราไม่เคยลืม

ชั้นประถมศึกษา ๓

๑. แบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ๓

ของกระทรวงศึกษาธิการ

และให้เลือกเรียนอีก ๑ เล่ม จากหนังสือต่อไปนี้

ก. นิทานร้อยบรรทัด เล่ม ๒

ของกระทรวงศึกษาธิการ
หลวงสำเร็จวรรณกิจ
เรียบเรียง

๗. แม่วสสวค

ค. ขทประพนธอชิตายสภานิต

๒. เลขคณิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๓. หนังสือชุดกิจกรรมชาติวิทยา เล่ม ๓

๔. หนังสืออ่านภูมิศาสตร์ เล่ม ๑

๕. หนังสือประวัติบุคคลสำคัญของชาติไทย

๖. สุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายก ธีรวิทย์ วิทโยธการ
และ ขุนศึกยากิจพิณ
เรียบเรียง

ของกระทรวงศึกษาธิการ
ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายโชค สุคันธวิช
เรียบเรียง

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายบุญถิ่น อธิการ
เรียบเรียง

ของกระทรวงศึกษาธิการ
พระยาเทพ คาสตร สติ
เรียบเรียง

ของกระทรวงศึกษาธิการ
ม.จ. พูนพิสมัย ศิริกุล
ทรงเรียบเรียง

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายก้อ สวัสดิ์พาณิชย์
เรียบเรียง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. แบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

และให้เลือกเรียนอีก ๑ เล่ม จากหนังสือต่อไปนี้

ของกระทรวงศึกษาธิการ

ก. นิทานร้อยบรรทัด เล่ม ๓

ของกระทรวงศึกษาธิการ
หลวงสำเร็จวรรณกิจ
เรียบเรียง

ข. กอกรกัศถวส์แสนรู้

๒. เลขคณิต ชั้นประถมศึกษา ๔

ของกระทรวงศึกษาธิการ
ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายโชค สักันชนวิชัย
เรียบเรียง

๓. หนังสือชุดกิจกรรมชาตวิทยา เล่ม ๔

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายบุญถิ่น อิศรากร
เรียบเรียง

๔. หนังสืออ่านภูมิศาสตร์ เล่ม ๒

ของกระทรวงศึกษาธิการ
พระยาเทพศาสตร์สถิต
เรียบเรียง

๕. คำนวนคุณ

ของกระทรวงศึกษาธิการ
ม.จ. พูนพิศมัย ทิศกุล
ทรงเรียบเรียง

๖. สุขศึกษา ชั้นประถมศึกษา ๔

ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายก่อ สวัสดิ์พานิชย์
เรียบเรียง

หนังสืออ่านประกอบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ ให้โรงเรียนจัดหาไว้เพื่อส่งเสริม
การอ่านจากหนังสือต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยเหลือประชาชน	๒. วันทลาคันต์
๓. อุตสาหกรรมในครอบครัวของประเทศไทย	๔. เทยววัดพระแก้ว
๕. เทยวสนามบิน	๖. มิ่งขวัญชาวไทย
๗. กินดี โตเร็ว	๘. สรวงนทรพิยากร
๙. ในนามข้าว.	

หนังสือคู่มือสำหรับชั้นประถมศึกษา

๑. หนังสือคู่มือวิชาสุขศึกษา เรื่องการรักษฟัน	ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายแพทย์สม อิศรภักดี
เรียบเรียง
๒. หนังสือการแสดงการเล่นของนักเรียน	ของกระทรวงศึกษาธิการ
นายเชื้อ สดะเวทิน
นายชัย เรืองศิลป์
และ นางสาวอรอนงค์
อิสรภักดี เรียบเรียง
- อุปกรณ์ประกอบ
สมุดเขียนแผนที่จังหวัด	ของกองอุปกรณ์การศึกษา
กรมวิชาการ |
|------------------------|-------------------------------------|

